

Sygn. akt III RC 413/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 marca 2015 r.

Sąd Rejonowy w Pszczynie III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Janic

Protokolant: st.sekr.sądowy Ewa Matejaszczyk

po rozpoznaniu w dniu 19 marca 2015 r. w Pszczynie

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletnich E. i A. rodzeństwa K. działających przez matkę D. K.

przeciwko M. K.

o alimenty

1/ zasądza od pozwanego M. K. na rzecz małoletniej powódki A. K. (1) alimenty w kwocie po 800 (osiemset) złotych miesięcznie i na rzecz małoletniej powódki E. K. alimenty w kwocie po 700 (siedemset) złotych miesięcznie, łącznie alimenty w kwocie po 1.500 (jeden tysiąc pięćset) miesięcznie płatne z góry począwszy od dnia 19 marca 2015r. do dnia 15-go każdego miesiąca do rąk matki małoletnich powódek D. K. wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w terminie płatności którejkolwiek z rat;

2/ oddala powództwo w pozostałej części;

3/ nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Pszczynie kwotę 906 (dziewięćset sześć) złotych tytułem części nieuiszczonych kosztów sądowych;

4/ odstępuje od obciążania małoletnich powódek pozostałą częścią nieuiszczonych kosztów sądowych i kosztami procesu;

5/ nadaje wyrokowi w punkcie pierwszym rygor natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego z dnia 19 marca 2015 roku

W dniu 12 listopada 2014 r. do tut. Sądu wpłynął pozew D. K. działającej imieniem małoletnich córek E. i A. rodzeństwa K.

przeciwko M. K. o alimenty w wysokości po 900 zł miesięcznie

na rzecz każdej z córek, łącznie alimenty w wysokości po 1.800 zł miesięcznie płatne

do rąk matki małoletnich D. K. do dnia 15-tego każdego miesiąca

wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w terminie płatności którejkolwiek z rat. Uzasadniając żądanie pozwu D. K. podała, że opuściła razem z dziećmi

dom męża, ponieważ mąż groził jej śmiercią, i aktualnie córki pozostają pod jej wyłączną opieką. Podniosła, że sama nie jest w stanie utrzymać córek z uwagi na wysokie koszty wynajmu mieszkania, a mąż pomimo wysokich dochodów nie łoży na ich utrzymanie.

W odpowiedzi na pozew M. K. częściowo uznał żądanie pozwu, to jest do kwoty po 400 zł miesięcznie tytułem alimentów na rzecz małoletniej E. K. i do kwoty po 500 zł miesięcznie tytułem alimentów na rzecz małoletniej A. K. (1). W pozostałej części wniósł o oddalenie powództwa.

Podał, że ponosi znaczne koszty własnego utrzymania, w tym opłaty i wydatki na remonty domu, koszty wyżywienia i leczenia w związku ze schorzeniem kręgosłupa oraz koszty dojazdów do pracy. Ponadto zarzucił, że żona wyprowadziła się niespodziewanie

i jest gotowy ponownie przyjąć ją z dziećmi do swojego domu, wobec czego ponoszone przez nią wydatki na wynajem mieszkania nie są uzasadnione. Twierdził też, że żona znacząco zawyżyła koszty utrzymania dzieci.

Postanowieniem z dnia 10 grudnia 2014 r. tut. Sąd zabezpieczył powództwo na czas trwania postępowania zobowiązując pozwanego M. K. do łożenia na rzecz małoletniej powódki E. K. alimentów w kwocie po 400 zł miesięcznie

i na rzecz małoletniej powódki A. K. (1) alimentów w kwocie po 500 zł miesięcznie płatnych z góry do rąk matki małoletnich powódek D. K.

do dnia 15-tego każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w terminie płatności którejkolwiek z rat.

Sąd ustalił, co następuje:

Małoletnia A. K. (1) urodziła się w dniu (...), a małoletnia E. K. w dniu (...). Dziewczynki pochodzą ze związku małżeńskiego M. i D. K., którzy pobrali się (...) Rodzice małoletnich nadal pozostają małżeństwem. Aktualnie nie toczy się

między nimi żadna sprawa o rozwód ani o separację. W ostatnim okresie relacje małżonków były dosyć trudne. Trzy lata temu D. K. dopuściła się zdrady. Okresowo zdarzało się, że małżonkowie zajmowali w domu osobne pokoje. W dniu 24 lipca 2014 r. D. K. wniosła przeciwko mężowi pozew o rozwód podając, że doszło do trwałego rozpadu małżeństwa i nie widzi możliwości odbudowania więzi z mężem,

sygn. akt (...). Jednak na rozprawie w Sądzie Okręgowym w Katowicach w dniu 28 października 2014 r. cofnęła pozew i postępowanie zostało umorzone.

Przed rozprawą w dniu 23 października 2014 r. razem z córkami opuściła dom męża zamieszkując w (...) w W., gdzie przebywała

do 4 listopada 2014 r. Następnie wynajęła mieszkanie, które zajmuje razem z córkami do chwili obecnej. Ponadto w dniu 23 października 2014 r. D. K. złożyła

na policji zawiadomienie o groźbach karalnych kierowanych wobec niej przez męża. Aktualnie w tej sprawie prowadzone jest postępowanie przygotowawcze nadzorowane

przez Prokuraturę Rejonową w Pszcznie, sygn. akt (...) D. K. zwróciła się również o pomoc do Ośrodka Pomocy (...) w P., który zawiadomił Sąd o sytuacji małoletnich. W dniu 25 listopada 2014 r. tut. Sąd wszczął z urzędu postępowanie w sprawie o wydanie zarządzeń opiekuńczych wobec małoletnich, sygn. akt

I. N. 663/14. W tej sprawie w dniu 29 stycznia 2015 r. zapadło prawomocne postanowienie o powierzeniu matce D. K. wykonywania władzy rodzicielskiej nad małoletnimi córkami A. i E. rodzeństwem K.

z jednoczesnym ograniczeniem władzy rodzicielskiej ojca M. K.

do współdecydowania o istotnych sprawach małoletnich. [dowody: odpisy skrócone aktów urodzenia k. 7-8, odpis skrócony aktu małżeństwa k. 9, umowa najmu k. 36-39, zaświadczenie (...) k. 41, pismo Prokuratury Rejonowej w Pszcznie k. 146, zeznania świadka A. K. (2) k. 162, zeznania matki małoletnich powódek D. K. k. 163, zeznania pozwanego M. K. k. 212; z akt SO w Katowicach

(...) – pozew k.2, protokół rozprawy k. 43, postanowienie k. 44; z akt tut. Sądu I. N. 663/14 – pisma (...) k. 2, 4, sprawozdania z wywiadu kuratora k. 6-9, 21-22, zeznania uczestników postępowania k. 25-26, postanowienie k. 27]

A. K. (1) ma 12 lat i uczęszcza do V klasy szkoły podstawowej. Zasadniczo jest zdrowa, jednak często zapada na przeziębienia. W zeszłym roku na lekarstwa dla córki D. K. wydawała średnio 50 zł miesięcznie. Za podręczniki, przybory, zmienne obuwie i strój sportowy na rozpoczęcie roku zapłaciła łącznie około 600 zł, a za ubezpieczenie 47 zł. W ciągu roku szkolnego pojawiały się też dodatkowe wydatki związane z wyjazdami do teatru, przedstawieniami w szkole czy składkami wynoszące około 100 zł na semestr. Małoletnia korzysta z obiadów w szkole,

które finansował Ośrodek Pomocy (...). Posiada własny telefon komórkowy,

który kosztuje około 30 zł miesięcznie. Chciałaby chodzić na zajęcia dodatkowe – plastyczne lub sportowe, ale obecnie D. K. na to nie stać. [dowody: decyzje (...)]

k. 44-45, rachunki k. 48-53, zeznania matki małoletnich powódek D. K.

k. 163]

Z kolei E. K. skończyła 7 lat i uczy się w I klasie szkoły podstawowej.

Choruje mniej niż starsza siostra. Na rozpoczęcie roku szkolnego wyprawka dla niej kosztowała około 250 zł, ubezpieczenie 47 zł, podręczniki były darmowe. Dodatkowe wydatki związane z wyjazdami szkolnymi czy składkami wynosiły około 100 zł na semestr. Małoletnia również korzysta z obiadów szkolnych finansowanych przez Ośrodek Pomocy (...). [dowody: decyzje (...) k. 44-45, rachunki k. 48-53, zeznania D. K. k. 163]

Matka małoletnich D. K. ma 40 lat, z wykształcenia jest technikiem ekonomistą. Od 4 listopada 2014 r. mieszka razem z córkami w wynajmowanym dwupokojowym mieszkaniu o powierzchni około 50 m². Opłaty związane z tym mieszkaniem wynoszą: czynsz najmu 1.072 zł miesięcznie, energia elektryczna 125 zł co dwa miesiące, gaz 60 zł miesięcznie oraz Internet 40 zł miesięcznie. Do maja 2015 r. D. K.

ma przyznany dodatek mieszkaniowy w wysokości 225 zł miesięcznie. Od dnia 1 lipca

2014 r. pracuje w wymiarze pełnego etatu w firmie (...) M. J.

w G. na podstawie umowy o pracę na czas określony. Tytułem wynagrodzenia oraz dodatków za nadgodziny i pracę w godzinach nocnych w okresie od lipca 2014 r. uzyskiwała średnio 1.369,63 zł netto miesięcznie. Jednorazowo w okresie wakacji otrzymała premię w kwocie 900 zł. Wcześniej matka małoletnich nie pracowała. W ostatnim roku zdarzało się, że korzystała z pomocy finansowej Ośrodka Pomocy (...) w formie zasiłków celowych. Otrzymała z tego tytułu łącznie 670 zł. [dowód: wykazy zarobków k. 34, 189, decyzje (...) k. 42-47, 100, zeznania matki małoletnich powódek D. K. k. 163]

Ojciec małoletnich M. K. ma 37 lat, z zawodu jest mechanikiem. Obecnie pracuje jako ślusarz pod ziemią na KWK (...) S.A. W 2014 r. średnie wynagrodzenie pozwanego, po odliczeniu potrąceń tytułem składek na związki zawodowe, orkiestrę, bilety i (...), wynosiło 3.371 zł netto miesięcznie. Ponadto pozwany otrzymał szereg dodatków, tj. premię BHP, 14-stą pensję, deputat węglowy i nagrodę barbórkową

w łącznej wysokości 13.985,92 zł netto, czyli średnio 1.165,49 zł netto miesięcznie.

W 2014 r. otrzymał też za dni pracy bony żywnościowe o łącznej wartości 2.282 zł,

czyli około 190 zł miesięcznie. Od 2015 r. w (...) S.A. zmieniły się zasady wypłaty niektórych świadczeń, to jest wypłata 50 % 14-stej pensji będzie uzależniona od wyniku finansowego spółki, deputat węglowy będzie płatny w dwóch ratach w wymiarze 7 ton węgla (dotychczas było 8 ton), jak również pracodawca nie będzie dofinansowywał pracownikom dojazdu do pracy. Aktualnie pozwany mieszka w domu jednorodzinnym razem z bratem żony, który ma ustanowioną służebność mieszkania. W styczniu 2014 r. D. K. nieodpłatnie przeniosła na męża udział we współwłasności tego domu, w wyniku czego pozwany stał się wyłącznym właścicielem nieruchomości. Opłaty związane z utrzymaniem domu wynoszą: woda 160 zł co dwa miesiące, energia elektryczna 260 zł co dwa miesiące, podatek od nieruchomości 240 zł rocznie, wywóz szamba 400 zł rocznie, wywóz śmieci

120 zł co dwa miesiące, Internet 50 zł miesięcznie. Do ogrzania domu konieczny jest zakup co najmniej 8 ton mułu, przy czym tona kosztuje 500 zł. Pozwany ponosi też koszty zakupu benzyny do kosiarki w wysokości około 50 zł

miesięcznie oraz wydatki związane z bieżącymi remontami domu – corocznie po sezonie zimowym konieczne jest usunięcie grzyba

i odmalowanie pomieszczeń, co kosztuje około 300 zł, jak również uszczelnienie dachu, co stanowi wydatek około 300 zł. Pozwany planuje również pomalowanie ogrodzenia oraz wymianę okien i rynien. W zeszłym roku pozwany kupił do domu nowe meble kuchenne za 2.000 zł oraz sprzęty AGD w postaci lodówki za 1.000 zł, wyciskarki do soków za 1.800 zł i telewizor za 1.500 zł. Nabył również nowy motor marki K. za 4.000 zł. Od 3 lat pozwany ma problemy z kręgosłupem, w związku z czym pozostaje pod opieką lekarza rodzinnego oraz bierze leki i maści przeciwbólowe, w tym ketonal. Na lekarstwa i maści wydaje miesięcznie około 200 zł. Od wyprowadzki żony i dzieci pozwany miał kontakt z córkami średnio 1-2 razy w miesiącu. Zdarzało się, że przywiózł dzieciom żywność lub zabawki. Po otrzymaniu postanowienia w przedmiocie zabezpieczenia powództwa regularnie płacił alimenty na rzecz dzieci w łącznej wysokości 900 zł miesięcznie. [dowody: zeznania świadka A. K. (2) k. 162, zeznania matki małoletnich powodów D. K. k. 163, zaświadczenia pracodawcy pozwanego k. 70, 152, 193, zeznania pozwanego M. K. k. 212-213]

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenia małoletnich powódek E. i A. rodzeństwa K. należy rozpatrywać w oparciu o treść art. 133 § 1 k.r.o. w zw. z art. 135 § 1 i § 2 k.r.o. Przepisy te stanowią, że oboje rodzice są zobowiązani do świadczeń alimentacyjnych wobec dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie stosownie do jego usprawiedliwionych potrzeb oraz swoich możliwości zarobkowych i majątkowych. Z kolei zakres usprawiedliwionych potrzeb dziecka nakreśla art. 96 k.r.o., zgodnie z którym rodzice mają obowiązek troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka, w szczególności zapewniając mu mieszkanie, wyżywienie, środki czystości, odpowiednie leczenie, wykształcenie i rozwój kulturalny. Istotne znaczenie dla zakresu tych potrzeb ma wiek dziecka, stan jego zdrowia oraz uzdolnienia, jakie wykazuje.

W niniejszej sprawie małoletnie E. i A. K. (1) bez wątpienia nie są w stanie utrzymać się samodzielnie. Z uwagi na wiek – odpowiednio 7 i 12 lat nie uzyskują dochodów, jak również nie posiadają własnych majątków, z których dochód mogłyby przeznaczyć na pokrycie swoich wydatków. W tej sytuacji obowiązek utrzymania małoletnich spoczywa na ich rodzicach. Należy podkreślić, że małoletnia E. K. znajduje się obecnie w okresie cechującym się wzmożonym wzrostem psychofizycznym, wobec czego potrzebuje zwiększonych wydatków na ubiór i obuwie z racji szybkiego wzrostu, a ponadto do edukacji i rozwoju psychicznego potrzebne są jej zabawki i materiały edukacyjne. Konieczne jest również ponoszenie kosztów związanych z okresowymi przeziębieniami, jak również wydatków związanych ze szkolną wyprawką, składkami i ubezpieczeniami. W oparciu o przedstawione dowody, biorąc pod uwagę średnie ceny produktów i przeciętne potrzeby rówieśników Sąd ocenił, że średnie miesięczne koszty utrzymania małoletniej E. K. wynoszą około 730 zł, w tym 50 zł wydatki szkolne, 350 zł wyżywienie, 200 zł ubranie i obuwie, 50 zł środki czystości, 30 zł średnie koszty leczenia w razie choroby oraz 50 zł wydatki na wypoczynek, rozrywkę, prezenty i zabawki. Z kolei małoletnia A. K. (1), będąc starszą, wymaga dodatkowych kosztów w związku z chęcią brania udziału w zajęciach pozalekcyjnych, jak również z uwagi na częstsze choroby. Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, biorąc pod uwagę średnie ceny produktów i przeciętne potrzeby rówieśników, Sąd oszacował średni miesięczny koszt utrzymania małoletniej na około 850 złotych, w tym wyżywienie 350 zł, ubrania i obuwie 200 zł, wydatki szkolne 70 zł, środki czystości 50 zł, koszty leczenia 50 zł, telefon 30 zł oraz koszty zajęć dodatkowych, wypoczynku, rozrywki i prezentów około 100 zł. W ocenie Sądu tak ustalony poziom wydatków związanych z utrzymaniem małoletnich pozwoli na pokrycie ich normalnych, usprawiedliwionych potrzeb stosownie do wieku i uzdolnień oraz możliwości zarobkowych i poziomu życia rodziców.

Obowiązek dostarczania dzieciom środków utrzymania i wychowania obciąża

obojsza rodziców, przy czym w konkretnych okolicznościach jego realizacja może przybrać różne formy, zwłaszcza jeżeli rodzice żyją w rozłączeniu. W rozpoznawanej sprawie D.

i M. K. od października 2014 r. mieszkają osobno i pozwany z córkami

widuje się średnio raz czy dwa razy w miesiącu. W tej sytuacji wysiłek pozwanego z natury rzeczy winien być skierowany przede wszystkim na zaspokajanie potrzeb materialnych córek, bowiem jest to aktualnie podstawowy sposób, w jaki może wypełniać ciężący na nim obowiązek alimentacyjny. Natomiast matka małoletnich, która sprawuje bieżącą pieczę

nad dziećmi, swój obowiązek alimentacyjny w znacznej mierze realizuje przez zapewnienie dzieciom mieszkania, odpowiedniego wyżywienia, dbanie o ich ubiór, nadzorowanie sytuacji szkolnej, bieżące wychowanie i rozwój emocjonalny. Z uwagi na wysokość dochodów,

jakie uzyskiwała od lipca 2014 r. - 1.369,63 zł netto miesięcznie tytułem wynagrodzenia plus ewentualne premie i wsparcie opieki społecznej, jej możliwości zarobkowe Sąd ocenił

na około 1.500 zł netto miesięcznie. Po uiszczeniu opłat mieszkaniowych w wysokości około 1.010 zł miesięcznie, D. K. pozostaje zatem na życie około 500 zł.

W tej sytuacji jedynie symbolicznie jest w stanie, ponad zapewnienie córkom mieszkania, partycypować w finansowaniu wydatków związanych z utrzymaniem córek i znaczący udział pozwanego w tych wydatkach jest konieczny. Jeśli chodzi o ocenę możliwości zarobowych M. K., to Sąd ocenił je jako dobre. Pozwany ma stałą pracę jako ślusarz

w KWK (...), z czego osiąga stabilne, dosyć wysokie wynagrodzenie – za ostatni rok tytułem wynagrodzenia zasadniczego średnio 3.371 zł netto miesięcznie, tytułem świadczeń dodatkowych średnio 1.165,49 zł netto miesięcznie, tytułem bonów żywnościowych średnio 190 zł miesięcznie, czyli łącznie do dyspozycji miał około 4.726,49 zł netto miesięcznie.

Z informacji (...) S.A. wynika również, że w kolejnym roku zasady wypłaty ani wysokość wynagrodzenia zasadniczego pozwanego nie ulegną zmianie, a jedynie nieznacznie

zmienia się zasady wypłaty 14-stej pensji (wypłata 50 % będzie zależna od wyniku finansowego spółki), zmniejszeniu o 1 tonę węgla ulegnie deputat węglowy i pozwany będzie musiał w całości opłacać dojazd do pracy, co będzie stanowiło kwotę około 250 zł (dotychczas miał z tego tytułu potrącaną z pensji kwotę 93,20 zł). Koszty utrzymania M. K. Sąd ocenił na około 2.750 zł miesięcznie. Wysokość ta uwzględnia koszty utrzymania domu w wysokości wynoszącej miesięcznie około 730 zł (około 350 zł opał, 80 zł woda, 130 zł energia elektryczna, 20 zł podatek od nieruchomości, 60 zł wywóz śmieci, 30 zł wywóz odpadów płynnych, 60 zł gaz), koszty dojazdów do pracy 250 zł, wyżywienie około 800 złotych, ubranie i obuwie 250 zł, 150 zł Internet i telefon, 200 zł lekarstwa, 50 zł środki czystości, paliwo do kosiarki około 20 zł (uwzględniając miesiące wiosenno-letnie) i remonty około 300 zł. Są to bardzo wysokie koszty, ale i tak po ich pokryciu pozwanemu pozostanie do dyspozycji na pozostałe wydatki około 1.976,49 zł, czyli znacznie więcej niż na życie,

w tym wyżywienie i ubranie, pozostaje D. K.. Należy podkreślić, że dopóki małżonkowie żyli razem, pomimo iż D. K. podjęła pracę dopiero w lipcu

2014 r., a wcześniej nie pracowała, rodzina żyła na dobrym poziomie, o czym świadczy chociażby poziom wydatków na różne sprzęty stanowiące wyposażenie domu – w jednym roku na łączną kwotę około 6.300 zł, jak również wydatek pozwanego na nowy motor

na kwotę 4.000 zł. Wydatki te pozwany był w stanie ponieść pomimo, że koszty związane

z jego utrzymaniem znacząco nie uległy od tego czasu zmianie. Dodać należy, że pozwany poza córkami nie ma innych osób na utrzymaniu i aktualnie nie spłaca żadnych zobowiązań.

Wobec powyższego mając na uwadze usprawiedliwione potrzeby małoletnich powódek oraz ustalone możliwości zarobkowe i majątkowe rodziców małoletnich Sąd zasądził alimenty w kwocie po 800 zł miesięcznie na rzecz małoletniej powódki A. K. (1) oraz alimenty w kwocie po 700 zł miesięcznie na rzecz małoletniej powódki E. K., łącznie alimenty w kwocie po 1.500 zł miesięcznie płatne z góry począwszy od dnia 19 marca 2015 r. do dnia 15-go każdego miesiąca do rąk matki małoletnich powódek D. K. wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w terminie płatności którejkolwiek z rat. W pozostałej części Sąd powództwo oddalił powództwo uznając, że również matka

małoletnich powinna chociaż w minimalnym stopniu partycypować w wydatkach córek, ponadto wyższe alimenty przekraczałyby ustalone średniomiesięczne koszty utrzymania małoletnich.

Uwzględniając wynik procesu oraz sytuację małoletnich powódek rozstrzygnięcie o kosztach procesu Sąd wydał w oparciu o treść art. 98 i art. 102 k.p.c. oraz art. 113 ust. 1 i 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazując pobrać od pozwanego kwotę 906 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych i odstępując od obciążania małoletnich powódek kosztami procesu.

Jednocześnie na mocy art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. Sąd z urzędu nadał wyrokowi w punkcie pierwszym rygor natychmiastowej wykonalności.